

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 16.04.2026

Mehmet Emin EKMEN

Mersin Milletvekili

Türkiye'nin yaş sebze ve meyve üretiminin kalbi, lojistik ve tarımsal ticaretin merkezlerinden biri olan Mersin, 2026 yılı itibarıyla "Sistemik bir Tarımsal Çöküş" tehlikesiyle karşı karşıyadır. Bu kriz; sadece iklimsel afetlerle sınırlı kalmayıp, hatalı bürokratik uygulamalar ve denetimsiz ticari süreçlerin birleşmesiyle üreticiyi toprağından koparan bir tasfiye sürecine dönüşmüştür.

2026 yılının başında Mersin, ardı ardına gelen sel, fırtına ve hortum felaketlerinin merkez üssü olmuştur. Özellikle Nisan 2026'da Tarsus Ovası'nda yaşanan sel felaketi, drenaj kanallarının yetersizliği ve su tahliye sistemlerinin çalışmaması nedeniyle binlerce dönüm arazinin günlerce su altında kalmasına yol açmıştır. Su tahliye edilemediği için mahsulde (marul, kabak, narenciye) yaşanan kök çürüklüğü ve mantar hastalıkları, sadece mevsimlik bir kayıp değil, üreticinin bir yıllık emeğinin tarlada çürümesi demektir. Silifke ve Anamur hattında seraların yıkılmasıyla derinleşen bu yıkım, hükümetin afet yönetimi ve tarımsal altyapı yatırımlarındaki eksikliğini bir kez daha ifşa etmiştir.

Bakanlığın izlenebilirlik hedefiyle başlattığı B-Reçete sisteminin Mersin'de "pilot bölge" baskısıyla yürütülmesi, iyi niyetli bir projenin uygulama hataları nedeniyle nasıl bir ekonomik krize dönüşebileceğinin en acı örneğidir. Sistemdeki yazılımsal doz kısıtlamaları ve güncellenmeyen stok verileri nedeniyle Mersinli tarım ilacı bayileri satış yapamaz hale gelmiştir. Bu durum, "komşu ilden tedarik" zorunluluğunu ortaya çıkarmış; Anamur ve Bozyazı

43559

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

gibi ilçelerdeki üreticiler, Mersin'deki bürokratik tıkanıklığı aşmak için Antalya (Gazipaşa) gibi komşu illerden kayıt dışı yollarla ilaç temin etmeye zorlanmıştır. Bu tablo, Mersinli esnafın iflasına, devletin vergi kaybına ve tarımsal denetimin ortadan kalkmasına neden olmaktadır.

Üreticinin belini büken son darbe ise Mersin Hali'ndeki denetim zafiyetidir. Girdi maliyetlerini (ilaç, gübre, enerji) fahiş fiyatlarla ve peşin ödeyerek üretim yapan çiftçiler, binbir emekle yetiştirdikleri ürünlerinin bedelini bazı aracı ve komisyonculardan 6 aya varan sürelerle tahsil edememektedir. Düşük teminatlarla sisteme giren aktörlerin yarattığı bu "finansal mağduriyet", çiftçinin nakit akışını bozarak borç sarmalına girmesine ve nihayetinde arazilerini satarak üretimden kopmasına yol açmaktadır.

Mersin'de yaşanan bu çok boyutlu kriz, su tahliye altyapısının modernizasyonunu, B-Reçete sisteminin sahadaki gerçeklerle uyumlu hale getirilmesini ve hal ticaretinde "katı bir ödeme garantisi" sisteminin kurulmasını zorunlu kılmaktadır. Bu gerekçe ile tarımsal üretimi sürdürülebilir kılacak acil yasal ve idari düzenlemelerin yapılması hayati önem arz etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Nisan 2026 başında Tarsus Ovası'nda binlerce dönüm arazinin günlerce su altında kalması sonucu yaşanan "kök çürüklüğü" ve mantar hastalıklarının, drenaj kanallarının temizlenmemesi ve su tahliye motorlarının çalıştırılmamasıyla ilişkisi incelenmiş midir?
2. Su tahliyesinin gecikmesi nedeniyle tarlada çürüyen ürünlerin toplam ekonomik değeri nedir ve bu zarar "kamu hizmeti kusuru" kapsamında tazmin edilecek midir?
3. Mersin'in B-Reçete sisteminde pilot bölge seçilmesine karşın, sistemdeki yazılımsal doz kısıtlamaları ve stok güncellenme hataları nedeniyle bayilerin yasal satış yapamaması sonucu oluşan "ticari felç" durumu Bakanlığınızın bilgisinde midir?
4. Mersinli üreticilerin, Mersin'deki sistem engelleri nedeniyle ihtiyaç duydukları bitki koruma ürünlerini Antalya (Gazipaşa) gibi komşu illerden kayıt dışı temin etmesinin, Bakanlığınızın "izlenebilirlik" ve "gıdada ilaç kalıntısı denetimi" hedeflerine verdiği zarar analiz edilmiş midir?

43559

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

5. 2026 yılının ilk üç ayında, fırtına ve hortum nedeniyle yıkılan muz ve çilek seraları için ayrılan afet fonu miktarı nedir? Bu fonun kaç üreticiye ulaşması planlanmaktadır?
6. Girdi maliyetlerini (ilaç, gübre, tohum) fahiş fiyatlarla peşin ödeyip, iklimsel afetler ve bürokratik engeller (B-Reçete) nedeniyle ürününü hasat edemeyen üreticilerin tarımdan koparak arazilerini satması sürecine dair bir izleme raporunuz mevcut mudur?
7. Su baskınları nedeniyle çürüten fide ve tohumların yerine, bir sonraki ekim dönemi için Mersinli çiftçilere %100 hibe destekli fide ve tohum dağıtımı yapılması gündeminizde midir?
8. Mersin Ticaret ve Sanayi Odası'nın (MTSO) Mart 2026 sonunda Bakanlığınıza ilettiği, B-Reçete sistemindeki tıkanıklıkların giderilmesine yönelik çözüm önerilerinden hangileri hayata geçirilmiştir? Sistemdeki doz hatalarının düzeltilmesi için neden 2026 üretim sezonunun ortasına kadar beklenmiştir?